

TURISME i Bestiar a la muntanya

Manual de convivència

Recomanacions

Les portes que es troben pels camins s'han de deixar tal com s'han trobat (obertes o tancades).

No toqueu els animals ni acaricieu les cries, tant els pollins com els vedells. La mare segur que és a prop i us podria atacar per defensar les cries.

No doneu menjar als animals.

Eviteu sortir del camí marcat.

Porteu el gos sota control i lligat.

No espanteu els animals ni els feu córrer.

Quan vegeu els animals, mireu de passar-ne al més lluny possible i sense fer soroll. Deixeu una distància entre vosaltres i els animals.

No porteu bosses a les mans (els animals poden reaccionar bruscament si creuen que els porteu sal).

Si aneu en vehicle i us trobeu animals per la carretera (vaques, eugues), no feu sonar mai el clàxon, espereu que es moguin sols. No els forceu mai a moure's, podeu provocar un accident.

Gossos pastor

Tot passejant per la muntanya us podeu trobar gossos pastor. Heu de saber que aquests gossos han estat educats per protegir el ramat. No ataquen, sinó que dissuadeixen. Poden ser grans i corpulents, i borden per infondre respecte. Si senten que un perill s'interposa entre l'intrús i el ramat, borden. Si l'intrús no els fa cas, poden arribar a enfrontar-s'hi, per tant...

SEMPRE:

- Ignoreu els gossos pastor.
- No us hi atanseu i encara menys els acaricieu.
- Si us trobeu un ramat, guardeu les distàncies.
- Vigileu amb els comportaments que us poden semblar normals (provar d'alimentar-los, acariciar-los, fer-vos-hi una foto...); els gossos ho poden interpretar com una agressió.
- Si us trobeu de cara un gos pastor adopteu un comportament calmat i passiu per tranquil·litzar-lo.
- Si porteu un gos "de companyia", heu de dur-lo lligat; evitau que s'enfronti amb el gos pastor.

Convivència

- El turisme de muntanya és totalment compatible amb la ramaderia, si es respecta l'entorn i la resta d'usuaris.

- La ramaderia és una activitat tradicional al nostre territori que dona vida a les muntanyes.

- La ramaderia contribueix a conservar el paisatge, a mantenir les muntanyes, les pastures i a prevenir els incendis.

- A l'estiu, la muntanya la gaudim tots, però durant cinc mesos és l'hàbitat dels animals de renda. Hi mengen, hi dormen i es van traslladant seguint unes rutines pastorals ancestrals.

- S'han d'evitar les actituds imprudents derivades del desconeixement de les reaccions que poden tenir els animals davant de certs comportaments.

Departament d'Agricultura

Telefon:
+376 875 717

Adreça electrònica:
agricultura@andorra.ad

ASSOCIACIÓ DE PAGESOS
I RAMADERS D'ANDORRA

COMÚ DE LA PARRÒQUIA
DE CANILLO

COMÚ D'ENCAMP

Comú d'Ordino

COMÚ DE LA MASSANA

Comú d'Andorra la Vella

Comú de Sant Julià de Lòria
PRINCIPAT D'ANDORRA

Comú
d'Escaldes-Engordany

Govern d'Andorra